

НОВИЙ ЧАС

Ілюстрований політично-господарський часопис

Ч. 60. (77) | ЛЬВІВ | ВИХОДИТЬ ДВА РАЗИ В ТИЖДЕНЬ. | ЛУЦЬК | Рік II.

АДРЕСИ: „НОВИЙ ЧАС“ Львів, Руська 18. „НОВИЙ ЧАС“ Луцьк, зуд. Бол. Хороброго 20.

Заключення англійсько-совітського договору. Зміна настроїв на горі св. Юра.

Ще про напад на Стовпці.

Напад на Стовпці ще не зліквідований. Польська погоня за большевицьким відділом ще триває. Доносять, що зловлено кільканайцятьох з відділу. Дня 6. серпня помер в шпиталі у Вильні 7-ий з черги польський поліціант від ран, які отримав в боротьбі.

Німецька делегація.

Делгати Німеччини на льондонській конференції по вислуханню домагань і проєктів залагодження т. зв. репараційної справи, зібралися на окрему нараду, щоби дати союзникам свою відповідь і протипроєкти.

Совітсько-англійські переговори.

Льондонські совітсько-англійські переговори, які вже були зовсім зірвані навязано вчора на ново. Сталося це під натиском Партії Праці

на Мак Доналда. Телеграфують, що дня 6. серпня пізнім вечером заключено вже торговельний і загальний договір.

В Сваляві

на Підкарпатській Україні дійшло до конфлікту між комуністами і чеською жандармерією. Жандармерія ужила зброю, при чому убила 3-ох дем.-істратів.

Кулидж

президент Америки виразив своє задоволення із льондонської конференції. В Америці починають дивитися з довірем на Європу. Всі європейські валюти в Америці пішли в гору.

Французький парламент

збереться зараз по повороті Еріо для вислухання його справоздання.

Князь священиком.

На образку бачимо саксонського князя Юрія, бувшого наслідника престоло саксонського королівства, який дня 15 липня вступив в духовний стан. Колись він носив шабельку, був високим офіцером, а по батькові мав вложити собі ще й корону на голову. Але прийшла війна, за війною революція в Німеччині, тож усі німецькі пануючі пішли геть, хоч їм певно і гірко було. Новий духовний о. Юрій стане тепер відмолювати свої і загально німецькі гріхи.

В імені Річпосполитої Польської!

Суд окружний карний, яко Трибунал пресовий у Львові, рішив на внесок державної прокуратури, що зміст часописи „Новий Час“ число 55-72 з дня 24 липня 1924 в артикулах під заголовком: 1) Наївність чи безумство? в уст. м. слов. бо хто є [Львів? а який в Соїмі. 2) Що для них найстрашніше в уст. м. словами і найдуться а Полячки. 3) В рубриці „З краю“ з нотатки першої а) титул б) уст. від слів: Трудно щоби до кінця містить в собі єство злочину з § 65а) зак. кар. узнав доконану в дни 22. липня 1924 кон-

фіскату за оправдану і зарядив знищення цілого накладу і видав по думці § 493. з. к. заборону дальшого розширювання того друкового письма. Заразом видав наказ відвічальному редакторові тої часописи, щоби це рішення помістив безплатно в найближчому числі і то на першій стороні. Невиконання того наказу потягас за собою наслідки предвиджені в § 21 зак. друк. з 17. XII. 1862. Д. л. д. Ч. 6. ex 1863. а іменно засудження за переступство на гривню до 400 злп. Львів, 24 липня 1924.

(Губернаторський суд.)

Січове Стрілецтво.

(З десятиліття Чину.)

(ДП.) Велика війна застала українську націю неприготованою так фізично, як і морально. Між т. зв. російською Україною і австрійською не було майже ніякого зв'язку в політичному змислі. Не було ніякого тіла, яке малоби моральне право спрямувати українську політику на той чи другий шлях. Не існував ніхто, хто б від цілої нації був у праві говорити, не було й самозванчих пророків, які завдяки силі свого духа набули б це право. Воєнний кордон, що йшов через тіло українського народу, поділив його на дві частини: російську і австрійську. І по одному і по другому боці стояли сини одного народу і стріляли до себе незгірше германців, чи французів.

Це була одна з найбільших трагедій, яку переживав наш народ. А тим більша була вона, що її зла не рівноважила ніяка політична акція у загально-національному масштабі. Її не було. Натомість була політика російська і австрійська. Були також орієнтації плиткі, наївні, обчислені на великодушність побідника, чи неміч побідженого.

Це була велика трагедія нації, яку великий час застав без керми і вітрил.

На тому глі народжується думка чину у ідейної молоді по цей бік воєнного кордону. Галицько-українська молодь відчуває своїми нервами, що бездільно сидіти у той великий час годі. Ті фанатики-ідеалісти відчували, що їх місце на полі боротьби. Вони політиками не були. Вони не роздумували над тим, чи їх крок політичний, чи ні. Їх перло бажання чину, любов до свого народу. Вони безмірно вірили своїм сивоголовим провідникам, їх політичному розумові їх далековидности. Вони вірили, що творять українську силу, яка на все остане тільки українською. Тому рядові усусуси, та чернь, що була основою українського легіону — вони перед історією чисті і без скази, як чистими були душі тих, що на тернистому шляху боротьби губили свої тіла, складали їх в офірі не Австрії, не цісареві, а Україні.

Інакше розуміли завдання Стрілецтва наші відвічаєльні політики, наш політичний провід. Вони творили, щоби переконати Австрію, що Українці не Verräter-и. За те, що вони Австрії приносили матеріальну, а головню моральну поміч, вони не бажали нічого, крім слів признання.

Вже саме те, що *szeine Majestät*

дозволив боротися за себе таким гельотам, як Українці — було в їх очах великим політичним успіхом. Так! Бо це була політика не загально-українська, а загумінкова політика, яка зводилася до ривалізації у „вірности до престолу“ між Українцями і Поляками, це була політика галицьких автономістів, а не українських державників. Тому коли хтонебудь буде розглядати творен-

ня і існування українського легіону зі становиска національної політики — той мусить прийти до заключення: що вона була хибна. Колиж, хтонебудь захоче судити про босву готовість української молоді, тоді хай зір свій спрямує на історію Січового Стрілецтва, а зачерпне звідтам стільки доказів запалу, саможертви і любови до свого народу, що мусівби ствердити навіть ворог: В той час були всі дані для того, щоби українська справа була стала одним із головних проблемів європейської політики.

Зміна настроїв на горі св. Юра.

Митрополит Шептицький, як пишуть польські газети, від коли вернув через Варшаву до Львова, більше вже в політику не мішається. Тай не чули ми вже довго нічого про нашого князя церкви. Ані як церкви відбирали на Холмщині і Волині не забирав він слова, ані як наших вязнів били не виявляв свого обурення, взагалі поведився так, якби його зовсім не було. Та без політики кожному сприкритися. Сприкрилося і нашому Митрополитови.

От завідував львівським деканатом о. Куницький, якого поляки дуже недолюблюють, і Митрополит пустив його в трубу, а на місце не-

любленого о. Куницького поставив любленого москвофіла о. Томовича. Це одна політика, а друга ще краща. Як всі знаємо, митрополити дїбр як зв'язд на небі. І там і сям і за Перегінськом щось 60 тисяч моргів ліса.

І от в тих лісах, як зрештою в кождих великих лісах були інженіри. Було їх трьох а всі Українці. (Один з них інж. Мельник від двох місяців сидить в тюрмі у Львові). Невідомо з якої причини всіх тих інженірів усунено, а на їх місце принято Поляка.

От тобі й на! Політика йде аж любо.

Листи з волинського села.

Чи задумались ви коли над цим?...

В середу, 2. липня я встав дуже раненько і пошкандибав до міста. І сам не знаю чого,

Дивлюсь, а тут тобі один, там другий, третій, десятій — ціла гурма Жидів та Жидівок біжить. Счинили такий крик, що мабуть і святих в небі побудили; — тільки пачи наші — якось славити Бога, вдається їм сон, нічого не чули. Всі біжать, а перед ними один втікає.

Злапали — ведуть... Такого видовища я ще не бачив... В одну мить попідбивали чоловікові синяки, понабивали гулі, потекла кров... А посміху, а наруги... За що?... Чим провинився той молодий чоловік?... А тут на крик побудились і решта: жиди й жиденята й кожне біжить, прискакує й собі хоч за волоссе шарпне, хоч в обличче плюне, а то хоч язика покаже... — кричать — злодій!... вкрав!...

Не втерпів якийсь чоловігга, підскачів, одного другого з товпи по лобі, ті й покотились. — Навіщо бете чоловіка?! На те є поліція! Суд його осудить!...

Алеж це товпа... Вхопили й цього

...І тому то мабуть я й вийшов так ранесенько. Година 4. була. Іду собі й так — нічого не думаю. Коли нараз як знід землі: а-а-й!... а-а-й!... Аж мороз поза шкірою пройшов.

раба Божого — обох повели...:

І я йду, дивлюсь і прислухуюсь: злодій, вкрав, тільки що з тюрми випустили, 4 роки сидів!...

А він, закрив очі руками, на обличчю відбилась вся мука душі і він тільки слабо пробував себе оправдувати: я хочу жити... не міг найти заробітку...

Це молодий, здоровий парубок. Він хоче жити...

Я пригадав собі одного старого 65-літнього чоловіка з поліційних арештів, які й мене раба Божого не минули. Він також вкрав; — витягнув якомусь селянинові гроші з кишені. Його злапали, замкнули. У нього була жінка й діти... Їх треба було нагодувати... Жінка лежала хвора. Він теж сидів в тюрмі за крадіж і йому ніхто не подав милостині, коли просив, бо він — кримінальник... А він хотів теж жити та ще й хотів дітям занести їсти, — хотів виховати для паньства оборонців... І там його теж били... Поліціанти били за те, що був щирий, що розказав по щирості, що хоче жити і жінка хоче жити і діти хочуть жити, а він не може заробити і мусів вкрати...

Молодий парубок був християнин, а той старий — Жид. Видко — природа для всіх однакова, — оба їсти хочуть. І оба злодії, оба нечесні, обом немає місця на світі. Їх шлють в тюрму, бо нікому зробити для них місця між „чесними“ людьми...

Немає, Братіс безземельна і нам місця між „чесними“ —

Безземельний.

Французька „Чужоземна Легія“.

По розвалі армії Денкіна і Врангеля, багато російських старшин і солдатів розбралося по широкому світі. Забрили вони і в далеку Африку. Там багато з них вступило до французької „Чужоземної Легії“, щоб не гинути марно з голоду. Ця „Чужоземна Легія“ має вже свою історію. Її створили Французи на те, щоб чужими руками вигрібати каштани з вогню. До Легії приймають вони всіх, хто тільки здоровий і дужий. Що він за один, що робив до тепер, чи він злочинець чи порядний чоловік, їм це байдуже. Вони про нічо не питають, а вимагають тільки послуху і відваги. Хто раз там попав, то тяжко, щоб коли небудь вирвався звідтам. Як не вбє його арабська куля то знищить малярія або спека. Люди, які не можуть вертати в Європу, стають невольниками Франції і мусять виконувати все, чого від них вимагають. А вимагають від них багато.

Ось недавно помістила берлінська російська газета „Наш Мір“ опис життя в „Чужоземній Легії“.

Від часу розвалу російських білих армій „Чужоземна Легія“ в більшій частині заповнена Росіянами. Вони тепер не мають як вертати в Росію і найнялися на французьку службу.

Але служба та тяжка, невиносима. Серед великої спеки треба відбувати марші по 30 і 40 км. на день. Води немає, їжу тяжко доставляти, а робити кажуть. До

того поневолені Араби разураз бунтують і нападають на відділи і се треба бути осторожним. А вже найбільше під час походів. Жовнір мусить стати на годині камінню чи на розваленим піску пустині нерозібраний і готовий до бою. Навіть кріс прив'язує собі до руки, щоб мати його на поготові.

Та не тільки битися з Арабами має він. Коли нема нападу, то жовнір стає робітником: лупає камінь, рубас дерева, мурує малі фортеці чи ставить мости.

Коли під час походу хтось упаде з ніг, то його не піднесе ніхто. Команда ним не журиться: „Або йди, або здихай!“ Ще як трапиться людський командант, то позовольте хорого прив'язати до хвоста мула і його волочить до найближчого місця спочинку. А кого не возьмуть то він остає без зброї на ласку судьби і Араби потім страшно збиткуються над ним.

Для нас цікавий той опис, ще й тому що між тими Росіянами є багато Українців, яких доля загнала аж у горячу Африку. Вони там здалека від рідної землі ведуть злиденне життя без надії на краще завтра. Богато з них писало вже до Галичини з просьбою посилати їм книжки і часописи.

Нехайже друковане рідне слово яке йде від нас, буде для них потіхою серед горячих пустарів Африки, на неповільній службі чужому народові.

В обороні православної віри.

Боротьба за старий стиль у Володимирі.

Православні громадяне і громадянки м. Володимира постановили святкувати по старому стилю. Постанову свою в цій справі надіслали

МИХАЙЛО ВОЗНЯК.

Як пробудилося українське народне життя в Галичині за Австрії.

Колиб в радості
вік тихо, весело єму проживати,
в гаразді, здоровлю, любій солодості
цвітами щастя жите огортати —

плило бажання з серця доброго сина й він в розпуці прохав вибачення:

Отче, ох, отче! сли ся мені придало
дні жита твого полином згірчити,
сли коли око твоє жальом запало,
слим був нещасен серце закервлити, —
прости ми, отче, прости, бач, я оя каю,
жальом серце бідне моє прозябає,
твої ноженьки сльозами зливаю.
Ах, прости синові, най не загибає.

Одно нещастя веде за собою інші. Проживши чотири роки в журбі, зданий на власні сили, набавився Маркіян Шашкевич грудної недуги, що точила його організм і передчасно загнала в могилу. Мати неба-

35)

гато могла йому допомогти, помагав йому дідусь із Підлисся й певно рідний брат матери Захар Авдиківський, управитель міського шпиталю Дому вбогих побіч костела св. Лазаря при вул. Коперника у Львові. У нього правдоподібно мешкав Маркіян, живучи на світі поза семінарією, бодай певно жив у нього від вересня 1830 до половини жовтня 1831 р., учачи дітей і помагаючи Авдиківському в канцелярських справах шпитальної управи.

Тоді то й учився церковнославянської мови в Ставропигійському Інституті. Як каже бо Яків Головацький, „нещасте навчило го о себе самого дбати, дало му лучай (нагоду) оглядітиса в світі, пізнати різних людей. Боровся він не з одним лихом, але сам становився певнішим, стальшим, — розвивав свої сили. Сам зачав бажати власного образования, закушав і за смакував у книжках, дух єго спрагнений усе дальше та дальше сягав. За короткий час познакомився добре з словесностями, клясичними латинською і німецькою, котрих в школах може лишень прихалці покушав, вивчив основно польську, пізнав, поняв, полюбив народність і нарідную словесність“. Для його спрагненого

до сейму, митрополіта і настоятеля Володимирського собору. Вже кілька від ряду служб наймають за гроші, бо православні священники, які відправляють по новому стилю — для пустої церкви — бояться відправляти по старому стилю. А оце в понеділок 28. липня с. р. по новому (15. VII. по старому) трапилась у Володимирі така подія:

Звичайно сей день (Володимира) у Володимирі почитується за велике місцеве свято. Але біда в тім, що по новому стилю в церкві не було ані душі; служили п. о. о. Абрамович і Табінський — відомі „приятелі” народу.

Не було б в тім для них великої біди, як би не той старий стиль, а саме: 15. VII. по старому зібралось до церкви багато вірних і „найняли” службу. Після служби в сей день повинна йти процесія до каплиці, де служить молебень в кн. Володимирі. Це вже вийшло в традицію у Володимирчан, і вони, як і слід було очікувати, запропонували священникам йти з процесією: але останні відмовились. Після того парафіяне постановили йти самі без священників, але в хвили, коли де хто виносив образи і хоругви з церкви на цвинтар, — запримітили, що поза церквою „спішить до дому” відомий вже нам свящ. Петро Табінський. Жінки прожогом кинулись до його і з слізьми в очах благали, щоби той пішов з кресним ходом до каплиці, але „пастир” православної церкви, потребував дозволу від поліції.

Після того жінки і діти з слезами в очах взяли його під

руки і понесли до церкви, але „пастир” сховався від жінок у вівтар, (куди жінкам не дозволено входити) і мимо кількох делегацій муштин не згодився вийти до народу; більш того, загрозив арештом.

Після довгих і безуспішних

Нічний варят.

Є вже на світі нічні сторожі, нічні кельнери, нічні возії (фякри) але ще не було до тепер нічних варятів. Аж ось тепер, як доносять англійські газети появилсь такий у лічниці в Лондоні Недужий є купцем і цілий день заховується, як кожний здоровий чоловік Під вечір стає неспокойним, а в ночі виправляє такі аван-

тюри, що треба його замикати до осібної кімнати. Родина недужого хоче зробити так, щоб на день його випускали, а на ніч знову брали до шпиталю. Весь лікарський світ незвичайно зайнявся тою справою: бо дотепер не було ще такого випадку серед умово хорих.

У пропасть.

„На наших кресах панують такі відносини, що наколи протягом кількох літ не наступив зміна, будемо там мати збройне повстання, котре або відірве кілька провінцій, або буде втоплене в морі крові”. Такі слова написав у своїм листі посол Тугут, один з найвизначніших польських політиків. Писав він так про Польщу і про польські креси, цебто землі, які ми замешкуємо.

„Польща є нині в потребі так тяжкій, в якій не була від часу свого народження” — говорить далі Тугут. Чи дійсно воно так?

Чи дійсно над Польщею зависло якесь прокляття, яке жене сі у пропасть неминучу? Здається так. Останні місяці і тижні вказують на те, що Тугут має рацію. Погляньмо на факти. В час коли в Лондоні відбувається одна із найважливіших конференцій від кінця війни, — Польща без міністра заграничних справ. На заграничній арені вона нічо. На льондонську конференцію запрошують навіть Румунію,

А у нутрі? На горішнім Шлеску в огні штрайку стоїть 200.000 робітників. Покищо там спокійно,

духа доставляли поживи бібліотеки: університетська, Осолінських і щирого приятеля Шашкевича до кінця життя — Тадея Василевського, дідича в парохії батька — Княжим. Зазнайомився з граматиною церковнославянської мови Добровського, Шафариковою історією славянських літератур, творами Лінде, Раковецького та Караджіча й „нитка по нитці дійшов до самого клубка. Тут сму отворився великий світ! Словенщина з своєю поважною, величною „стариною, з відмолодженнями, відживаючими парістками. Все то переймала молода, повна сили і надії душа, з живим запалом молодецьким слідив, іспитував, загортав цілу Словенщину і заєдно розпросторював свої відомости”.

В жовтні 1833 р. позволено Маркіянові Шашкевичеві тимчасово, а в січні найближчого року повідомлено його про дозвіл ходити на богословські студії, очевидно як екстерністові. В рр. 1834/5—1836/7 жив уже Шашкевич у семинарії. Коли був на другім році богословя, виголосив у лютім 1835 р. з приводу дня уродин австрійського цесаря Франца I по українськи в семинарії промову перед богословами й семинарськими наставниками. Попереднього бо року у вересні вийшло

поручення, щоб богослови виголошували в присутності президійних урядників губернії промови про обовязки супроти цесаря. Мав це бути лік проти ширення революційної пропаганди між молоддю, очевидно цілком хибний. Згадані промови виголошувалися по польськи, німецьки й латинськи. Аж ось Маркіян Шашкевич виголосив свою промову по українськи та зробив велике вражіння, тим більше, що й прикрасив її віршом п. н. Голос Галичан, що правда, більше риторичним ніж поетичним. Цей панегирик і вийшов тоді друком. Згадуючи в своїй старості про це, Микола Устиянович писав: „І ось ця одна ода, надрукована тільки в 250 відбитках, зробила повну зміну на землі Галича в українським народнім життю; вона, можна сказати, збудила Русь із глибокого сну”. „Ця ода задзвеніла в українських серцях неначе позавна, що закликувала мерців із гробу”. А Яків Головацький написав у своїх споминах із приводу цієї чи иншої подібної промови таке: „Він (Шашкевич) написав статтю в такій мові, в якій писав свої твори, ректор апробував і вийшла блискуча промова; вся семинарія була захоплена й український дух піднісся на сто відсотків”.

але кожної хвилині тих 200.000 невдоволених може своє невдоволення посунути поза межі дозволеного і приємного для уряду. Там на Горішнім Шлеску Польща дуситься своїми власними скарбами. Для себе стільки вугля вона не потребує. Чужі не купують, бо з огляду на високі кошти добування воно вдвоє дорожче від заграничного.

На полудні Польщі у місті Кракові польські присяглі судді видали увільняючий вирок на тих, які чинно змагали до революції в Польщі. Одні твердять, що це зробили судді присяглі з далекозорости, другі кажуть, що зі страху. Більш правдоподібне мабуть те друге...

му то напад брало участь около 100 людей із скорострілами і гранатами, і як що приймемо під увагу, що вже й у нас, а не лиш на Волині ріжнородні напади повторюються чим раз частійше, як от на поїзд біля Хирова, або на пошту біля Бучача — то мусимо ствердити, що в Польщі зле діється. Додавши ще до того всього незвичайну діяльність над нищенням Польщі большевиків з одного, а Німців і Литовців з другого боку — мусимо признати рацію словам п. Тугута, що від коли Польща Польщею, в таким труднім положенню вона ще не була.

Колиж до того додати безперервні напади ріжнородних банд, а з окрема останній напад просто імпонуючий на місто Столпце, в яко-

Боротьба за свою школу на Волині.

За п'ять літ польського панування на Волині не осталося туг і десятої часті тих українських шкіл, які було давніше. Поляки знають занадто добре значіння школи у розвитку народу і тому в поході на все українське нищать в першу

чергу школу. Що до цього, то в них є дуже проста і доцільна система, яка і доводить до цілі і не шкодить державі.

Найкращий доказ цьому число шкіл колись і тепер. А що до учителів, то ще менше труду мають інспектори, щоби в один раз з одним чи другим розправитись: Вистарчить учителів мати знакомство з котрим з українських послів, як зараз опиниться поза службою. А звільняють їх партіями. В минулім році звільнили на Волині до 40 чоловік, а цього року знов стількиж, не кажучи про сотні тих, яких взагалі не приймали на службу або звільнили давніше.

Супроти всіх заряджень шкільних властей народ безсильний. Тим трудніше боротися народові що на Волині немає ніяких громадських організацій — їх закладання є знов майже неможливе, бо до цього не допускає

Одначе заклотило між спольщеними богословами по промові Шашкевича. Польські бо конспіратори вели там свою енергійну пропаганду та здобули багато українських семинаристів для неї. Із споминів Івана Христомаса Сінкевича, котрий був у часі промови Шашкевича на першій році богослов'я, відомо, що в кімнаті ч. 43, названій з причини нестерпного холоду в зимі Камчаткою, жило 12 богословів. Під підлогою тієї кімнати було на один метер порожнє місце, де був склад заборонених, доставлених польськими емігрантами-конспіраторами книг, що їх богослови читали цілими ночами. Правда, управа семинарії догадувалася чогось, Камчатка була політично підозріла й її часто трусила поліція, витрясаючи навіть солому з сінників, але не находила нічого. Зносини з польськими конспіраторами удержували богослови тим способом, що виходячи на прохід, заходили до бернадинського костела буцім то на молитву, а в дійсности переходили через костел бічними дверми до монастиря, де в одній келії жив Каспер Ценглевич, що вчив богослов'я теорії польського демократизму, диктував їм такі інструкції, як про ведення партизанської війни й ин., читав книги, поясню-

вав засади соціалізму й т. д. Й польська конспіративна пропаганда мала великі успіхи. „Ми, ученики Ценглевича, — писав Сінкевич, — до того ступня перейнялися польським фанатизмом, що наших товаришів, котрі уважали себе Українцями (Русинами), ми почали до краю ненавидіти. Приведу до цього ілюстрацію. В 1836 р. (мильно, 1834) звелів митрополит ректорові з припоручення губернії, щоби кожного місяця в четвер котрийсь вихованець мав у музею промову, де вихвалював би ласки австрійського уряду для галицько-українського народу. На таку промову приїздив завсіди митрополит із кількома крилошанами й державний комісар. Розуміється, такі промови виголошувалися по польськи. Аж у 1837 р. (мильно, 1835) виходить назначений ректором Маркіян Шашкевич і промовляє по українськи! Це розсердило мене до того ступня, що половину року я засідав на Шашкевича, щоби кинути його в канал; колиб він був і погіб у моїх руках, то я не уважав би цього злочином, навпаки, колиб мене були й повісили за вбійство, то я уважав би був себе мучеником за святу польську справу, а вбійство заслугою, тим більше, що був би згинув один „Москаль“.

(Далі буде.)

ОГЛЯД СВІТОВИХ ПОДІЙ

Льондонська конференція ввійшла вже у другу рішучу фазу. Як ми вже писали погодилися між собою союзники, себто Англія, Франція, Америка, Італія і Бельгія що до того, як поступати з Німцями. Принято погляд Англії і Америки, а саме: що від Німців грошей не можна видусити силою, але треба Німцям позичити гроші, щоби вони розбогатівши могли сплачувати довги.

В зв'язку з тим Франція опорожнить німецькі території, які вона тепер окупувала а Німці одержуть міжнародню позичку у висоті 800,000,000 зол. марок.

Тепер дальший хід подій залежить виключно від того, чи Німці згодяться на то всьо, що без них урадили союзники.

Німецька делегація під проводом канцлера Маркса прибула вже до Лондону. Мек Доналд повітав німецьку делегацію і заявив, що в загальному інтересі є абсолютно кінцевим, щоби конференція принесла корисні вислідки. У відповідь на ті слова Мек Доналда Маркс заявив, що завдання, яке жде німецьку делегацію є дуже важке, що однак делегація є свіяна ду-

хом поєднання і бажає довести свою працю до корисного закінчення.

З тих промов пробивається так з одної сторони, як і з другої не переможне бажання дійти вже остаточно до якогось порозуміння, яке уможливило би Європі счас так на лагодити життя.

Треба підчеркнути, що

Німеччина

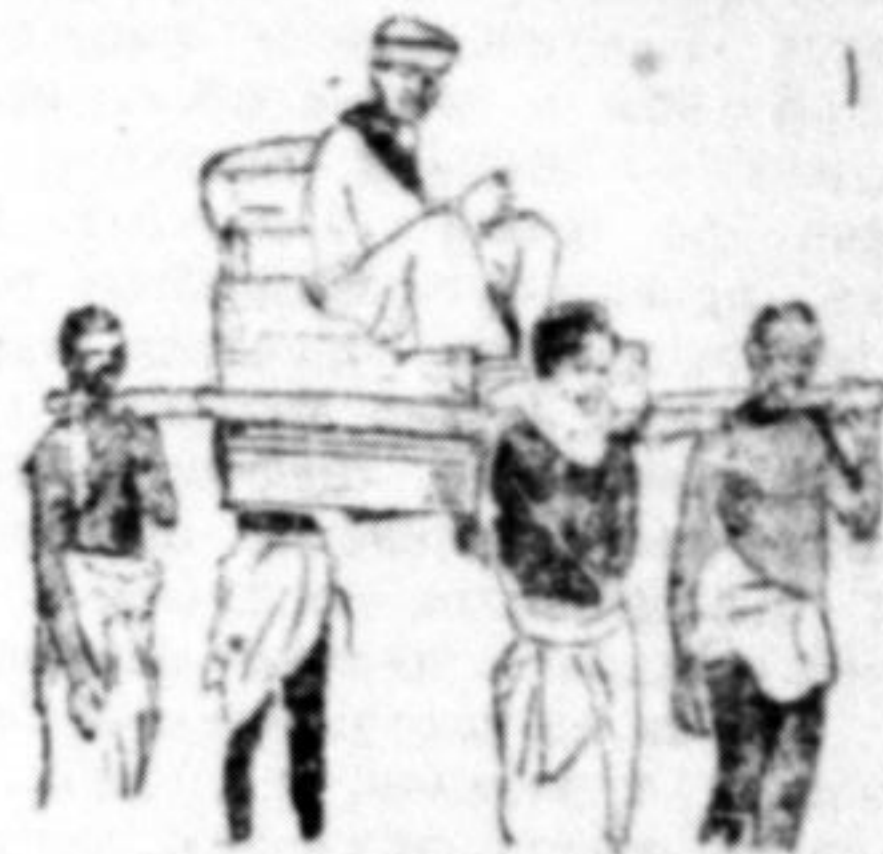
в перший раз після війни виступає в розмові із союзниками, як рівнорядна сторона. До тепер побідники слали Німеччині тільки прикази, яких вона звичайно не виконувала.

Що нє тепер союзники побачили, що таке поступовання заведе їх у пропасть. І ось як бачимо змінили союзники фронт. Навіть

Америка

зачинає входити з Німеччиною в ділові зносини. Тому кілька днів американський міністер заграничних справ Гюс відвідав Берлін, де його Німці вїтали з великою парадом. Гюс відбув ряд конференцій з німецькими міністрами. Цей візиті надають Німці велике значіння.

До Африки... на відпочинок.

Добре то дурити як приступає — кажуть люди. Таке є і з моряком, якого бачимо на образку несеного в коробці чорними африканськими муринами. Це є американський моряк, який користуючи з урльопу поїхав аж до Африки на відпочинок. А що він вже досить наїздився (кораблями) і заробив не один долар везучи може й наших людей за море, наймив собі муринів, щоби його носили в коробці, званій лектикою, бож його вже давно ніхто не носив, хіба ще мама на руках.

Успокоюється вже і в

Італії.

Мусоліні упорядкував якомсь згрозжені ради фашистів і, як здається, знов сильно сидить на кріслі. 4. серпня відбулося в Римі засідання фашистівської ради, на якій говорив Мусоліні, що фашизм повинен зирвати з нагальними середниками боротьби, однак не повинен ставатися надто поблажливим, бо не

Що в хвилинах послідуєчих після певних катастроф „тяжкі негоди насаджають в душах злобу,

що, „ненастанні наруги замурують уста“ що „лукавство і зради убивають правдо- [мовність]“ —

це вже давно відома річ. Однак лік на те все не там, де його звичайно шукають: у самоті, у відреченню від участі в боротьбі; у тому, начеб тільки переждати страшні — прикрі часи, а вже тоді буде все пригоже для рішучого виступу.

„Чи обдумав ти всю важність самоти, безповоротність отого життя“...

„Чи обдумав ти всю гіркість жалю, що явиться може, каяття, що затроїти може тут твій подвиг?“

Уже в самому способі ставлення запитань бачимо відповідь поета. Він ставиться ворожо до тих, хто так думає, бо він „дякує Богови святому,

що про нас не забуває і важкі нам спокуси шле для нашого добра. Що важкі його удари

нас кують мов те залізо, з жужелиці очищають і гартують наче сталь“.

А такий кожний „удар кресила іскру

викликає із крем'я, з ся іскра, се пожежа, жар і блиск, тепло й життя“.

Тому на поклик старої матері-жалібниці кожде любе її життя мусить станути до праці. Інакше

„Любе, нема що мовить! Що в найтяжшюю годину, в непрозору, люту скруту свою матір покида! Що в засліпленню безумнім сам лише спастися хоче, а братів трівожних, бідних без поради покида! І якеж ти маєш право черепино недобита про своє спасення дбати там, де гине мільон?“

Аджеж за всі душі тії, Що там пануть у зневірі, а тиб піддержав їх — в тебе Бог рахунку зажада

Се не божий шлях. Так навіть Як би в рай ти так дістався а твій рідний край і люд твій на загильб би пішов; —

аджеж рай тоді для тебе пеклом стане! Сама думка: Я міг їх поратувати“ тобі з неба зробить ад!“

З сього негативного відношення до доволі поширеного типу серед громадянств, котрі перейшли страшні переживання лихоліття, бачить поет один порятунок у повному бурхливому діяльному житті. Не має — правда — тоді матеріальних користий, не має забезпечення для власної особи, але тоді отвирається перед кожним великий золотистий шлях. Тоді небо синє — це надія, що полине у той шлях душа твоя. А сонце ясне буде сипати перед тобою золото й порфіру, а великий Божий Дух буде ушасливлювати безмірних райських розкошів чуттем. Із цього створиться гармонія могутня, яка полетиться синьою рікою. Це буде діаментова нитка, а її тон буде довгий, любий радісний такий. І чим далі, тонів більше і все дужшають вони; вкінці обіймуть небо й землю і душа твоя порине у захваті розкішнім, який одиноко створить тобі опянююча сила праці й жертви, жертви й праці.

можна допустити до того, щоби вороги фашизму приготувалися до наступу і приневолити фашистів до боротьби в тяжких обставинах. Фашизм — говорив Мусоліні — зміряє до згоди і спокою. Не може однак бути фашистом той, хто не потрафить опертися навалі. На кінці заявив Мусоліні, що він є рівночасно шефом уряду і шефом партії фашистів, що означає, що фашисти не думають ділитися владою з іншими партіями.

Так як на заході йде до успокоєння і змирєння, так знов із сходу насувають грізні тучі, які готові принести зі собою багато несподіванок. Цілий світ занепокоєний вістками про революційну діяльність

III-го Інтернаціоналу.

Як відомо недавно відбувся зїзд комуністів всіх народів у Москві і той зїзд постановив на вєсок Зіновєва, повести р-шучу революційну акцію. Такими осередками, де є найбільше невдоволення і найлегше викликати революційний фермент є: „креси“, Німеччина, Румунія й Балкани. Отож часописи пишуть, що при виконкомі 3-го Інтернаціоналу утворилася спеціальна комісія знавців з цих країн і вона підготовлює революцію — на осінь. Комуністи мають надію, що їм удасться зробити переворот у Болгарії і Лотві, а що до Польщі надіються на невдоволення з приводу господарчої кризи та на „бан-

ди“, які появляються на кресах. Завданням тої комісії є теж підготувати заворушення в Греції, Румунії і Югославії, де їм має помочи партія Радіча. В Москві і Одесі друкують великі маси агітаційних брошур, для підготовки заворушення.

Поки що ми є свідками пригравки,

Румунія

объявила в себе виїмковий стан Чому? Це нам не відомо, бо Румунія відгор-ділася від світа китаїським муром. Та можемо з певністю ствердити, що в циганів зле діється, і може вже недалекий той час, коли і ми зможемо помстити ті образи і кривди, які погані Румуни нам нанесли. Тому із щирого серця бажаємо тим приємним сусідам скорої революції. Неспокій і у

Болгарії.

Там дуже починають рухатися „Стамбулівці“, (приклонники проводиря хлїпської партії Стамбулінського, попереднього року замордованого). Їх попирають більшевики. Недавно висадили стамбулівці склад оружя і викликали цілий ряд заворушень. Як подають останні вістки, болгарське правительство мабуть в небезпеці перед стамбулівцями змобілізувало часть війська проти чого знов запротестували Румунія, Греція і

Югославія.

Та остання також не без кло-

потів. Як ми вже писали, хорватський провідник Радіч зніхався з більшевиками і веде усильну пропаганду проти сербських верховодів. Не давно відбувся зїзд партії Радіча в Загребі, на якому рішено підперти політику Радіча і висказати йому повне довіре.

Та вже ніде нема такої біди як у

Польщі.

А ж прикро вже за ню писати. Та останній напад банди на місто Столпці це вже ані не Муха, ані не Панич, а просто вже наступаюча війна. З одної сторони брала участь „банда“ із сто людей зі скорострілами, з другої польська поліція і військо. Вивязалася поважна битва, по обх сторонах було багато вбитих і р-нених. Банда по ані не виграній ані не програній битві пішла собі до більшевиків. До Столпців приїхали восвода і генерал і шеф поліції, та за пізно. А польські міністри о першій годині в ночі радили і вважали вислати до більшевиків письмо з протестом. Що з того вийде, не знаги. Одно певне, що більшевики відіпруться того всього, а за тиждень чи навіть скорше знов якась банда пришкандибає на „креси“ і так в „кулко“. На домір того всього більшевики арештували в Ленінграді двох польських дипломатів. За що тай пощо не відомо. Хиба на те щоби поляків ще більше роздра-

З цього становища виходячи „Іван Вишенський“ — це один великий гимн праці, проспіваний Франком у його поемі і переведений ділом у власному житті. І не надія, не віра — але праця побудована на надії і підсичувана невмірущою вірою — це золота нитка, котра повинна пронизувати житте кожного з нас, житте незвичайно коротке, а яке може стати багатим, коли увіллємо у нього відповідний зміст.

Іван Вишенський саме образ трагедії на цьому тлі. З думкою, що в аскетичному захопленні серед тиші й самоти зможе швидше дотиснутися до Христа — осягнув упокоїння тільки чудесним способом яко нагороду за працю цілого життя на Україні. У його обновленій душі розлилася ясна певність, надійшло просвітління і він ступив на промінний шлях і тихо шєз у морі, яке закрило собою кістки великого страдальця.

Так у Вишенського. Але у кожного з нас, відповідального члена української громади мусить цей образ поновитися у всіх разом і у кожного зосібна.

Безкрає море праці розвернулося перед нами. І у тому морі ми мусимо поринути у думці, що там тільки один спокій й одна насолода. „Patriae inserviando consumor“ зідати себе на услугах вітчизни — мусить стати нашим заповітом, як було це заповітом великого мужа стариннього світу. І нема одної ділянки громадянського життя, де не було би потреби такого поїдання себе, себто жертвенної великої праці. І на кожній ділянці боротьба з самим собою, з своїми слабостями і особистими забаганками, з людськими хибами й пересудами, з їхнім страхом й малодушністю. Наше житте нехай стає зразком громадянських обовязків для усього народу.

Та всі мої слова будуть за слабі, за немічні, щоби віддати ті всі думки, які збуджуються у нас з приводу Франкового Свята. Зачали ми його словами, закінчим ними.

„Як син селянина, вигодуваний твердим мужицьким хлїбом, я почував себе до обовязку віддати працю свого життя тому простому народови. Вихований у твердій

школі, я від малку засвоїв собі дві заповіді. Перша — то було саме почутте того обовязку, а друга — то потреба ненастанної праці. Я бачив від малечку, що нашому селянинови ніщо не приходить без важкої праці, пізніше я пізнав, що й нам усім, як нації, ніщо не прийде за дармо, що нам ні від кого ніякої ласки не надїятися. Тільки те, що здобудемо своєю працею, те буде справді наше придбання, і тільки те, що з чужого культурного добра присвоїмо собі також власною працею, стане нашим добром“. Тому нехай у наслідку нашої праці „в широких колах нашої громади займається і нехай горить бажання освіти, свободи, широкого індивідуального і громадського розвитку“. А може статися тоді, коли кожний з нас ураз з Франком, випалить нестертим тавром на своєму серці, зазначить на всіх своїх ділах і поступках отсі золоті слова Франка: „Нехай пропаде моє імя, але нехай росте і розвивається український народ!“

тувати. Бо кажуть, що злосному чоловікові Пан Біг розум відбиграс. Шпекулянти ті большевики!...

Чк

Ви вже приєднали „Новому Часови” — бодай одного передплатника?

Побиття політичного в'язня Ковальчука. Ковальчук під впливом того торгається на власне життя. Демонстрація усіх політичних в'язнів в тюрмі. Тимчасове успокоєння; домагання в'язнів.

Дня 30 липня скоїлася в тюрмі при вул. Баторого подія, яка глосним звуком вілібється по цілому світу.

Від місяця сидить у тюрмі Іван Ковальчук зі Сласова пов. Сокаль, колишній УСС. Арештовано його під замітом шпіонажі, та приміщено в келії ч. 58 в купі зі звичайними злочинцями. Ковальчук кілька разів писався до звіту, щоб його перенесено до келії політичних в'язнів, та до звіту його не кликано. Нічого йому отже не остало як тільки голодівка, яку він і розпочав. В третій день голодівки обезсилений на проході сів на землю, через що стрінувся з криком дозорця і приказом спацерувати. Колиж обезсилений Ковальчук з землі не піднявся, дозорець забрав його до стражниці до „рапа zastępcy Maliniaka”. Цей визвірився на него і стрінув в'язня останньою лайкою і багато говорячим рухом приказав відвести Ковальчука до келії ч. 58.

На сходах дозорець Котовський побив Ковальчука прикладом кріса на очах політичного в'язня Флюга. Флюг стверджує, що бачив як дозорець Котовський прикладом кріса 3 рази вдарив Ковальчука в хвилі, коли цей під попередніми ударами впав і лежав на сходах.

Коли Ковальчука замкнули у келію самого, бо всі інші з келії ч. 58 були ще на проході він в крайнім схвилюванні, реагуючи на насильство торгнувся на своє життя — повісившись. Завдяки щасливій обставині що надійшов дозорець Марцінів, який відтяв повішеного Ковальчука, і цей тим робом остав при життю.

Дізнавшись про те все, всі політичні в'язні в числі кількадесяти зчинили бучу. Із всіх келій, в яких поміщені політичні в'язні понеслись сніви революційних пісень. Бито в двері і печі твердими предметами, так що тряслась ціла тюрма. Мешканці сусідних домів перестрашено отвірвали вікна та прислухувалися нечуваному гаморові.

Політичні в'язні втихомирились лиш після приходу директора в'язниці, який упевнив в'язнів, що цілу справу негайно розслідить і заявив свою готовість вислухати для передачі вище домагань політичних в'язнів.

А домагання політичних в'язнів ось які: 1) Політичні в'язні тюрми Окруж. карного Суду у Львові найрішучіше протестують

2) Політичні в'язні з найбільшим обуренням протестують проти звірських побойв політичного в'язня Івача Ковальчука тюремним дозорцем Котовським, що мало місце дня 30 липня ц. р. о 3-тій год. по полудні. 3) Політичні в'язні домагаються строгаго покарання дозорця Котовського і для успокоєння ум'в негайного усунення його зі служби в тюрмі окр. карного суду у Льво-

ві. 4) Політичні в'язні домагаються негайно вивідин побитого тов. Ковальчука для перевірки його стану здоровля, зглядно успокоєння його.

5) Домагаються на будуче помішувати політичних в'язнів в окремих келіях, а не зі звичайними злочинцями.

6) Домагаються, щоби судові власти повчили тюремний персонал, як мають поводитися з політичними в'язнями.

7) Політ. в'язні як найрішучіше протестують проти передержування їх навіть по кілька найцять місяців перед вступним слідством.

8) Домагаються або звльнення, або закінчення слідства та пред'явлення акту обжаловання і судової розправи.

З окрема просять політ. в'язні парлам. Репрезентацію взяти в оборону політичних в'язнів на Форум Союзу та у відповідних чинників.

Таке домагання вирішили передати політ. в'язні президентови Суду, який занявся згаданою вище подією.

ВІД 10. СЕРПНЯ

кілька вільних кімнат в Зелемляці. -- Зголошуватись: Львів, вул. Руєська 18., III. п.

Українським студентам під розвагу.

В днях від 21 до 24 вересня відбудеться у Варшаві міжнародний студентський зїзд. Зїдеся до Варшави біля 600 студентів всіх народностей цілого світа.

Польські газети вже приготують під цей зїзд ґрунт і звертають увагу своїй суспільности, що лучається рідка нагода знайти для себе добрих приятелів з молодого покоління ріжних народів.

Очевидна річ, що Поляки постараються показати студентським делегаціям що в них гарне і приманчине.

Календар — Серпень.

11. Понеділок (29) гр. кат. і правосл. Каленіка мч. — Схід 4:10. Захід 6:51.
12. Второк (30) гр. кат. і прав. Сили, Івана. — Схід 4:11. Захід 6:48.
13. Середа (31) гр. кат. і прав. Евдокима. — Схід 4:12. Захід 6:46.

Народні приповідки.

„Іди дощику де чорно!” — „Ні, піду, де вчора”. „Іди дощику де ждуть!” — „Ні, піду де жнуть”.

Так нам те сонце світить, як циганка мати жалує.

Що сталося в сернії.

11. 1792. переселення Запорожців на ріку Кубань, де їх ужила Москва до боротьби з кавказькими верховинцями.

13. 1874. помер поет Антін Могильницький.

— 0 —

У Львові.

Ціни збіжжя. На хлібній біржі нотовано такі ціни (в золотих): пшениця до 23, жито від 13 до 13:50, ячмінь від 10 до 12:50, овес від 3 до 13:50.

Автомобіль Ч. 7405 переїхав 13 літнього хлопчика. На жасте обійшлося без каліцтва.

З в'язниці при вул. Баторого втік бандит Володислав Боднар, що відсиджував там довголітню кару. Видно нарочучи вже йому вічна бараболяна юшка і тому пішов шукати за ліпшим харчем.

Пошесть самовбійства. За останні дні було кілька випадків самовбійства:

Кравчиня Марія К. кинулася в ставок Світезь — щоби позбавити себе життя. Але ставачий виловив її з б'юри і відрагував.

По причині безробіття труївся бідний рубач, мішаниною сірки і йодуни.

Жінка пекаря Ева К. по суперечці зі сусідами ножем перетяла собі жилу на руці і пробіла живіт.

Льокай гр. Лепського посварився з нареченою і випив більшу скількість трукти на блошиці.

Всі випадки не були смертні.

Крадіж. Петрови Бережницькому вкрали злодій, вломившись крізь вікно, ргний на суму 2000 золотих.

З краю.

Кайдани. Дня 5. ХІІІ. 1924. привезено закутого в кайдани студ. філ УУуЛ. Миколи Дужого з Карова п. равського, та поміщено у тюрмі при ул. Баторого в келії ч. 26. Причиною арештовання здається промова після панахиди на могилі УСС.

Марево голоду. З усіх сторін краю приходять вістки про страшну катастрофу хліборобів. В деякій околицях палять збіжжя, бо хробачок який загнився в зерні робить його неможливим до вжитку. Мука змелена з такого зерна шкодить людям і звірятам.

Бандитизм. В околицях Городка, появились шайки бандитів, які нападають на людей і відбирають все що знайдуть. Недавно напали вони коло Керниці на селян, що вертали з поля і забрали їм два чинки огірків.

З Борщова. Не ма то як на наших „Kresach“. Недавно тому почтарі загубили папку „злотих“ вартости 22,000 доларів. Знайшов бідний жидок та зналізного не дістав. Дня 28. був у нас торговий день. На торговниці проміняв господар пару коней за шкали. Жінка коний не хотіла дати. Жидки конче хотіли коні видерти. Зробилася метушня — збіговиско, а в часі „uzgódowanie“ поліцей пострілив для постраху чи на „wiwat“ господаря з Верхняковець Йосифа Скорохода. — Завязалася у нас Spółdzielnia „Rolnik“ все продає все купує під кличем „Swój do swego“. Афіші реклами навіть на церквах повиявлявали.

Зі світа.

Мода і церковні доходи. Ми писали вже про те, що в Італії ведуть церкви війну проти останньої жіночої моди, так, що навіть не сповідають і не причащають жінок вбраних по модному. Жінки, які зі всім розстануться і без усього обійдуться тільки не без модної сукні, перестали ходити до церкви. І показалося, що церковні доходи зі збірок зменчилися на

половину. Бо якраз ті наймодніше убрані пані давали найбільше на „тацу“. Мало того. І жебракам, що сидять під церквами, дістається тепер менше і вони вислали протести до папи, проти боротьби з модою.

Таємничий корабель. Французський корабель, що вертав з Ньюйорку стрінув по дорозі на Атлантийським океані напівзатоплений корабель, якого всі вітрила були піднесені. Коли з потапаючого корабля не було ніякого сигналу, французські моряки дісталися на його і знайшли там тільки вигодованого пса, а поза тим ні душі. Не було ані корабельного дневника, ані ніякої лодки. Корабель називався „Paw ege“.

Винахідник смертельних лучів Матю, про якого ми згадували, що заховавав на очі, стратив при операції в Ньюйорку одно око.

Калуш. В „Новім Часі“ ч. 48, з дня 29. червня 1924 р. читаємо допис про концерт Т. Шевченка в містечку Солотвині, де нема ані хору, ані діригента, де цілий хор складався з людей з провінції, які поборили всякі перешкоди, щоби лише помянути великого Кобзаря України.

Мимоволі насувається мені гадка спитати наших голів всіх українських товариств в Калуші: А де ми? У нас в Калуші що року, а навіть в часі воєнної закрухи, в часі боевого фронту був артистичний концерт Т. Ш., було у нас кожного року 2—3 вибагливі концерти, а щож цього року?... Чи ж кирииня захнеяда опанувала вже всі Укр. Товариства? Де голова Читальні „Просвіти“, де її 30-літній, старий зіспіваний хор? Де інтелігентний хор Бояна? Де голова хору Сокола, де хор Хотінський, Загірський, де Сиротинський захист (котрий також давав що року концерти). Чи всі люди через Захнеївську кирииню зовсім опустили руки, чи вище згадані деякі хори уміють співати лише на похоронах, щоби взяти добрий могорич і потім пропити? Може цих пару слів усуне всякі калузькі кириині і чей один хор найдеться, що бодай тепер помяне Тараса не злим, тихим словом.

С. Томахів, пов. Рівне. 22 травня у нас був престольний празник. На свято завітав до нас хор бабинського заводу і бабинський батюшка п. о. П. (бувший протопресвітер укр. армії).

Величаво і урочисто співав хор. Це було в перший раз у нас, що служба, правилась по українськи.

Було так дивно чути у нас українську відправу і здавалось так хороше, ніби в небі... але і небо можна зіпсувати якою небуть гидотою, якою ложкою дьогтю. Таким „дьюгтем“ був наш пан-отець Сагайдаковський і пан-отець місіонар Ліньов з Посягви (змосковщенин чех) які лопотали по кацапському. До них приєднався ще і наш місцевий хор, який не захотів помовчати і гнусаво затягував „гасладі па-мі-луй“. „Малі Бога а нас...“

Належить відмітити одну сміховинку: п. о. Ліньов як місіонар, вийшов казати промову і почав по українськи, мішаючи

кацапські слова. По хвилині почав збиватися і, побачивши, що по „мужицьки“ не може, пішов на пролом „на Єдіной, радіной“ мові з чого не мало сміялися люди.

Взагалі було б свято, як свято... але сумне вражіння від цих оприськуватих „пастирей“ і від нашого хору зіпсувало не мало.

Належить, зауважити, що чужих людей зібралося багато більше, ніж своїх.

Шоломиничі, пов. Рудки. (Наказний „kierownik“ і наказна рада громадська).

Українець.

Посмертна згадка.

Чемеринський Микола, впр. школи перше в Курівцях коло Тернополя, а опісля в Товстім пов. Скалат, помер на удар серця в 67. році життя. Була це людина великої духової інтелігенції і великої праці — та лиш серед галицьких відносин скінчив свою кар'єру в Товстім. Через слабкість не покінчив вищих шкіл — але

через домашню науку набув велике знання. Поза не дивлянтськими відомостями з новітньої літератури, особливо німецької, студював пильно фізику та хемію. І медицина не була йому чужа, та в дуже багатьох випадках ставала йому в пригоді в ратованню людей у важких слабостях. Дуже добрий педагог, вів свою школу так, що вона все була одна з найкращих. Не відказувався ніколи і від громадянської праці. З замишуванням займався веденням хорів і аматорських кружків. Мав у всіх велику симпатію, чого доказом були величаві похорони, дня 21. липня ц. р., на які зібралось багато народа мимо горячих жнив, а за привіз родини на похорон ніхто не взяв ні гроша. Лиш місцевий парох не станув на висоті свого становища, бо не уважав за відповідне сказати кілька слів признання для помершого.

Покійний лишив вдову, сина теолога та дві дочки гімназистки В. Й. П.

Ник. Божагора, Біл. І Гроші отримали і часопис вислаємо. Заплачено по кін. вересня.

Чит. „Просв.“ Билики. Часопис вислаємо два рази в тиждень все і точно. Не отримані числа реклямуюте.

К. Дудрович, Свист. Пишіть котрих чисел не отримали бо не знаємо які Вам вислати тому що часопису ми не здержували.

Служба Божа, обхід хрестної дороги і водосвяттє. 1--2

Прогулька на Манівку з причини непогоди перенесена на неділю 10. ц. р. Виїзд зі Львова в неділю о год. 7-10 рано до Тухлі. Якщо зі Львова збереться 30 осіб, буде їзда залізницею о 35 проц. знижена. Збірна і вихідна точка Тухля залізничий дворець год. 11. передполуднем у неділю. — Зголошення приймас і уділяє інформацій Адміністрація „Нового Часу“ шодня від 8. рано до 7. веч.

Біржевий перегляд.

Грошева біржа.

Львів, 4. VIII. 1924.

Амер. дол. 5 22—5 22 1/2, одинки і двійки на рівні з іншими ам. дол., канад. долари 4 96—4 96 1/2, Кч 0 15 1/2—0 16, Франк. фр. 0 26—0 26 1/2, франки швайц. 0 94—0 95, Фунти штерлінгів 22 50—22 70, Франк бельг. 0 00—0 00, Ліри 0 00—0 00, Лей 0 02 1/2—0 02 1/2, гроша Австр. кор. 0 00.

Золото: 20 кор. 21 80—22 00, 20 фр. 20 80—21 00 10 рублів 26 00—26 10.

Срібло: кор. 0 41—0 41 1/2, 5 кор. 2 06—2 10, фльор. 1 03—1 05, рублі 1 72—1 75, копійки за рубель 0 66—0 68.

Збіжова біржа.

Львів, 4. VIII. 1924.

Кр. пшен. з 1923, 22—23, Жито з 1923 р. 13—13 50, Броварняний ячмінь з 1923 р. 10 00—12 50, Овес з 1923 р. 13 00—13 50 Ціни розуміється за 100 кг. без споживного податку. Місце, станція закладання.

Ринок.

Хліб 1 кг. 0 30, м'ясо волове 1 56 свиняче 1 23, теляче 0 78, солонина 1 34 сало 1 67, смалець 1 78, масло десерове 4 44, масло кухонне 3 89, сир 0 83, яйця 1 шт. 0 08, сметана 1 літра 1 39, молоко 0 34, 1 кг. меду 1 95, бураки 1 гк. 0 00, цибуля 0 39, чісник 1 головка 0 09, курка 2 22—5—качка 4—7—

ОПОВІСТКИ.

Великий відпуст на Півдлавській Кальварії (станція Нижанковичі (Nizankowice) коло Перемишля зачинається в понеділок 11, а кінчиться 15. серпня. 13-ого приїзд Преосвященного Єпископа з Перемишля. 14-го четвер в пам'ятний день хрещення Руси-України Архієрейська

Перемиська Редакція.

О. Скривджений. Ваша допись не може піти з тої простої причини, що не знаємо від кого вона походить. Якщо хочете, щоб вона пішла, підпишіть повним призвищем з точною адресою. Інакше допис піде до коша.

Нижбірецький. Ваша допись не піде, бо дуже замотана, читали ми сі 2 рази, та ані руш розібрати, чого Ви хочете. Кінєць допису, в якому Ви взиваєте пароха Целієва, щоб він заложив кооперативу, зрозумілі і правильні. Та як що в тому селі такий священник, що і тини своєї боїться, то беріться Ви до роботи і закладайте кооперативу без него.

М. Босота. За Вашого листа і вказівки сердечно дякуємо. Ось бачите одна із них уже вивонена. Що до Ваших статтів — то „справа Союму“ не годить ся. Ваш погляд немовби без представництва меншості Союму був нездатний до роботи неправильний, як що так будоби, то спосіб Вами пропонований бувби, найкращим способом боротьби. Що до другої справи, а саме, що Ількова не годиться на віки ставити поза скобки, а дати йому можливість покаятися, теж неправильно. Бо людини, що наробила тільки лиха, що Ільків, має лише дві дороги: або переписатися в польські ксьондзи, або повіситися.

Що до другої статті, то як що погодитесь на деякі зміни — сі помістимо. Питаєте про „Літопис“. Він вже від якогось часу чомусь не виходить. Оптимісти заповідають його вихід в осени. Що до інших запитань, дамо відповідь пізнійше.

Перемиська адміністрація.

о. Пристай, Америка. 5 дол. висланих на руки „Загравні“ одержали. Дякуємо.

Гавінський Мих Борш. До кінця серпня належить ся нам 6 50 зол.

о. Ю. Бачинський, Банк. Котрих чисел не одержали?

Чит. „Просв.“ Новиця. До кінця року належить ся 4 20 зол. Цінник вишле книг. У. П. Т. за посліплати.

Гринь Вас. Б'резд. Правильну висилку розпочали з 53 ч. Гроші отримали.

Конкурс.

Виділ Кружка У. П. Т. в Чорткові прийме до своєї Бурси в Чорткові (Вігланка долиш а) на шк. рік 1924/25 30 учеників української гімназії.

Умови прийяття. Місячно харчами: 10 кг. пшен. білої муки; 3 кг. гречан. крупи; 3 кг. фасолі, 15 кг. хліба, 2 кг. топленої омасти, 2 кг. бураків, 30 кг. бараболі, 3 кг. кукурудз. муки, 1 кг. закришки, 15 штук яєць. Одноразово в осени 2 копи капусти і оден метер куб. дров.

Доплата грішми около 8 золотих п. місячно. Кождий ученик має принести з собою постіль, ніж, вилаги, ложку, 2 тарелі і горнятко.

Проханне о прийяттє належить внести до 30 серпня 1924 р. до канцелярії гімназії на руки Управи Бурси.

Чортків, 27. червня 1924. 1--2

ОГОЛОШЕННЯ.

Купуйте й читайте!

На днях вийшла нова книжка:

„Свято української :=: друківаної книги“.

1574—1924.

В пам'ять 350-ліття появи першої української друківаної книги у Львєві.

Кождий повинен її мати у себе!

Ціна всього **1 зол. 60 сот.** разом з поштовою пересилкою.

Замовлення в гроші вересилайте на адресу: **Кооператива „Друкар“, Львів, Ринок 10.**

ХТО ЦІКАВИТЬСЯ ПАСІЧНИЦТВОМ

мусить мати у себе

„УКРАЇНСЬКЕ ПАСІЧНИЦТВО“

1924. РІК ВИДАННЯ VIII. 1924.

єдиний український щомісячний ілюстрований часопис наступного пасічництва

„УКРАЇНСЬКЕ ПАСІЧНИЦТВО“ присвячене головним чином практичному пасічництву. На сторінках часопису друкується все нове і видатне в пасічництві, що є в краю і за кордоном. — В „УКРАЇНСЬКОМУ ПАСІЧНИЦТВІ“ пишуть видатніші українські пасічники. Редактор-видаєць **Е. Архипенко**. — В часопису безплатно друкуються відповіді на запитання пасічників, з так як кождий передплатник має право умістити в часопису свою оповістку однієї за половину ціни.

ПЕРЕДПЛАТА з пересилкою вноситься: На 1/2 року 4 зол. пол., на 3 місяці 2 зол. сол. Окреме число коштує 80 сотиків (грош). — До Америки 1 долар. — Для передплатників „Нового Часу“ на півроку 3 зол. пол. Гроші висилати з ч. кордону р. комендованими листами. — Хто надсилав одразу передплату за 1 примірник, дістає до кінця року одинадцятий безплатно.

Передплату висилати ченом на П. К. О. в Варшаві ч. 80 487.

Адреса Редакції: **Здолбунів, вул. Острозька, ч. 2.**

Вже вийшов з друку ВЕЛИКИЙ Хліборобський Календар „СЕЛО“

на 1925 р. накладом „Нового Часу“ — з твердою, гарною триколіровою окладинкою, на гарнім папері, 13 аркушів друку (понад 200 сторінок) з багато ілюстраціями та цікавим змістом, потрібним не тільки для хлібороба, але для кожного. — Ціна календаря по книгарнях 3 зол. — З поштовою пересилкою 3 зол. 50 сот. — Для передплатників „Нового Часу“ коли присилають гроші з гори, то коштує тільки 2 зол. 50 сот. вже з поштовою пересилкою. — Коли замовляють за післяплатою, то порто оплачують самі.

Устав церковний на 1925 рік враз з диспозицією проповідий на неділі і свята цілого року

о. Ом. Горчинського вийде з друку дня 1. вересня с. р. Є це необхідний підручник для Всч. Духовенства і дяків, практичний ще і з цього згляду, що до устава долучено ще календар на 1925 рік. Формат книжки кешонковий — сильна обгортка, 15 арк. друку. Ціна 3 зл., але хто передплачує устав з гори (до 1. вересня) платить лише 2 зл. Замовлення і передплату слати на адресу: „Русалка“, Львів, Куркова 10. 1-2

П. Т. Громадянство

наше повідомляємо отсим, що ми поширили на новий сезон наші робітні суконь і білля свіжими фаховими силами а наш склеп добірними товарами і поручаємось знова ласкавим зглядам наших П. Т. Гостей.

Сальон прийнять, заосмотрений найновішими журналами, отворений щодня, крім свят і неділей від 8—1 і 3—6 попол.

З поважанням

Жіноча спілка пром. „Труд“,
кооп з обм. пор., Львів, Ринок 39.
(власний дім).

ГОСПОДАРСТВО 16 моргів з новими будинками в пов. Мостиська до продажу. Продає селянин-Українець за 3.000 доларів. — Зголошуватися до Адміністрації „Нового Часу“.

ГОСПОДАРСТВО: 4 морги землі 1. класу з новими будинками, хата з двох кімнат і кухні під дахівкою. — Ціна 2.500 доларів. — Все проче як вище.

Так виглядає в зменшенню окладинка нашого календаря „Село“.

СЕЛО

ХЛІБОРОБСЬКИЙ КАЛЕНДАР, НОВОГО ЧАСУ,

НА РІК

1925

Львів.

Л. А. АНДРЕЙЧУК, ЛЬВІВ

Л. А. АНДРЕЙЧУК, ЛЬВІВ

Передплата: В краю з поштовою пересилкою місячно 1 зол. 40 сотиків — Чвертьрічно 4 зол. тість в інчій валюті. — З Америки, Канади, Бразилії і пр. країв Нового Світа приймається тільки річну передплату. — З Англії, Франції, Німеччини, Австрії, Чехословаччини і т. д. приймається найменше чвертьрічну передплату.

Гроші: З краю належить послати поштовими переказами або чеками Почтової Каси Ощадности ч. 152.604. — Зі зазначенням: „Для „Нового Часу“.

Оголошення: В рубриці оголошення: ціла сторінка коштує 70 зол., пів 38 зол., $\frac{1}{4}$ — 20 зол., $\frac{3}{4}$ частина сторінки 12 зол. — МЕНЧІ І ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: Вірш одної анонсової шпальти 1 тт. висоти — 5 сот. (сторінка має 6 шпальт анонс.). — ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: За одно слово або його місце 6 сот. — Всі оголошення в тексті 50% дорожчі. На першу сторінку оголошень не приймається. Належитість за оголошення належить складати з гори або сейчас по оказанню доведового примірника.